

 OSTİM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ANKARA	ORTAK DERSLER BÖLÜM BAŞKANLIĞI DERS İZLENCE FORMU	Doküman No	ODB.FR.003
		Revizyon Tarihi	08.12.2025
		Revizyon No	01
		Sayfa No	1 / 6

Dersin Adı				
Ders Kodu	Ders Adı		Dönem	
MHI	Meslek Hastalıkları ve İş Sağlığı		Güz ☒ Bahar ☐ Yaz ☐	
Ders Saati			Kredi	AKTS
Teori	Uygulama	Laboratuvar	4	4
120	0	0		

Ders Detayları	
Bölüm	Tüm Fakülteler
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Ön Lisans ☒ Lisans ☒ Yüksek Lisans ☐
Öğretim Biçimi	Yüz yüze ☒ Uzaktan ☐ Hibrit ☐
Ders Kategorisi	Zorunlu ☐ Seçmeli ☒
Dersin Amacı	Bu dersin temel amacı, teknik üniversite öğrencilerine meslek hastalıkları ve iş sağlığı konusunda temel, güncel ve uygulamaya dönük bilgi ve farkındalık kazandırmaktır. Ders kapsamında öğrencilerin; çalışma ortamlarında karşılaşılabilecek fiziksel, kimyasal, biyolojik, ergonomik ve psikososyal risk etmenlerini tanımları, bu etmenlerin insan sağlığı üzerindeki kısa ve uzun vadeli etkilerini kavramaları ve meslek hastalıklarının önlenmesine yönelik mühendislik temelli kontrol ve koruma yaklaşımlarını öğrenmeleri hedeflenmektedir. Ayrıca ders, teknolojik gelişmeler, dijitalleşme, otomasyon, nanoteknoloji ve yeni üretim modelleri ile ortaya çıkan güncel çevresel ve mesleki sağlık sorunlarını ele alarak, öğrencilerin gelecekte üstlenecekleri meslek rollerinde insan sağlığını merkeze alan bütüncül bir bakış açısı geliştirmelerini amaçlamaktadır. Bu derste katılımcıların, meslek hastalıklarının tanı ve önlenmesinde disiplinler arası iş birliğinin önemini kavramaları ve sürdürülebilir, sağlıklı çalışma ortamlarının tasarlanmasına katkı sağlayacak bilgi ve beceriler kazanmaları beklenmektedir.
Dersin İçeriği	Bu derste; iş sağlığı ve güvenliği temel yaklaşımı, meslek hastalıkları ve mevzuat anlatılacaktır. Öğrenciler iş yeri ortam faktörleri ve ilişkili sağlık sorunları ile ilgili bilgi sahibi olacaklar, önleyici yaklaşımlar konusunda fikir yürüteceklerdir. Ek olarak, teknolojik gelişmeler, dijitalleşme, otomasyon, nanoteknoloji ve yeni üretim modelleri ile ortaya çıkan güncel çevresel ve mesleki sağlık sorunları ele alınacaktır.

 OSTİM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ANKARA	ORTAK DERSLER BÖLÜM BAŞKANLIĞI DERS İZLENCE FORMU	Doküman No	ODB.FR.003
		Revizyon Tarihi	08.12.2025
		Revizyon No	01
		Sayfa No	2 / 6

Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Yüz yüze teorik ders anlatımı
Dersin Ön Koşulu	Yok

Dersin Kaynakları (Ders Kitapları ve Ek Materyaller) <i>Kaynaklar APA güncel sürümüne uygun olarak düzenlenmelidir.</i>
Basılı Kaynaklar - Türk M, (2021), Olgularla Meslek Hastalıkları, Ankara Nobel Tıp Kitabevleri. - Yıldız AN (2020), İş Sağlığı ve Güvenliği Meslek Hastalıkları, Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri Basın Yayın ve Tanıtım Koordinatörlüğü - Berk M, (2021), Meslek Hastalıkları Rehberi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, Matsa Basımevi.
Çevrim İçi Kaynaklar https://www.cdc.gov/niosh/index.html https://www.ilo.org/tr

Dersin Türü				
Doğa Bilimleri (Fen/ Temel Billimler)	☐		Eğitim Bilimleri	☐
Sosyal Bilimler	☐		Sanat ve Tasarım	☐
Mühendislik Bilimleri	☐		Uygulamalı Bilimler (Sağlık vd)	☒
Beşerî Bilimler	☐		Alan Uzmanlığı	☐

Haftalık Ders Dağılımı		
Hafta	Konular	Açıklamalar (Ön Hazırlık, Detaylar, Dokümanlar vd.)
1.	İş Sağlığı ve Güvenliğine Giriş	- Endüstriyel Tıp Tarihçesi - İş Sağlığı ve Güvenliğinin Temel Kavramları - Mühendislik Etiği ile İş Sağlığı Arasındaki İlişki
2.	Meslek Hastalıkları ve Yasal Çerçeve	- Dünyada ve Türkiye'de Meslek Hastalıklarının Genel Durumu - Ulusal ve Uluslararası İSG Mevzuatı - Meslek Hastalıkları Tanı, Bildirim ve Kayıt Sorunları
3.	İş Yeri Ortam Faktörleri	- Risk Değerlendirmesi, Risk Kontrol Hiyerarşisi ve İletişim - İşyerinde Tehlikeler 1 (Tozlar, Kimyasallar, Fiziksel Faktörler) - İşyerinde Tehlikeler 2 (Biyolojik, Ergonomik, Psikososyal)
4.	Mesleki Akciğer Hastalıkları ve Önleyici Mühendislik Uygulamalar	- Pnömonkozlar - Mesleki Solunum Sistemi Hastalıkları - Endüstriyel Havalandırma Prensipleri ve Kişisel Koruyucu Donanımlar
5.	Çalışma Hayatında Hassas Topluluklar	- Çalışma Hayatında Çocuk ve Gençler - Çalışma Hayatında Yaşlı ve Engelliler - Çalışma Hayatında Kadın

 OSTİM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ A N K A R A	ORTAK DERSLER BÖLÜM BAŞKANLIĞI DERS İZLENCE FORMU	Doküman No	ODB.FR.003
		Revizyon Tarihi	08.12.2025
		Revizyon No	01
		Sayfa No	3 / 6

6.	Fiziksel Risklerle İlişkili Sağlık Sorunları	- Gürültü ve Titreşimle İlişkili Sağlık Sorunları - İyonizan/Non- iyonizan Radyasyon, Yüksek/Alçak Basınç, Termal Koşullar ve Elektromanyetik Alanların Sağlık Etkileri - Ergonomik Risklerle İlişkili Sağlık Sorunları
7.	Çevresel Etkenler, Ekspozom Kavramı ve Holistik Tıp	- İklim Değişikliği, Çevresel Etkenler ve İş Sağlığı - Ekspozom Kavramı - Holistik Tıp ve Disiplinlerarası İşbirliği
8.	Ara Sınav	
9.	Psikososyal Risk Etmenleri	- İş Stresi, Tükenmişlik Sendromu ve Mobbing - Vardiyalı çalışma - Ofis çalışanlarında Sağlık Riskleri
10.	Seçilmiş Sektörlerde Sağlık Gözetimi	- Maden Sektöründe Sağlık Gözetimi - Metal Sektöründe Sağlık Gözetimi - Havacılık, Uzay ve Savunma Sanayiinde Sağlık Gözetimi
11.	Nanoteknoloji ve Sağlık Etkileri	- Nanopartiküller Solunum Sistemi Etkileri - Nanopartiküllerin Sistemik Etkileri - Nanopartiküllerden Korunma
12.	Meslek Hastalıkları Vaka Örnekleri	Meslek Hastalığı Tanılı Vaka Örnekleri ve Önleyici Uygulamalar
13.	Yeni Çalışma Şekilleri ve Sağlık Sorunları	- Uzaktan Çalışma ve Dijitalleşmenin Getirdiği Riskler - Giyilebilir Teknolojiler ve Eksoskeleton (Dış İskelet) Uygulamaları ve Potansiyel Riskleri - Geleceğin İş Sağlığı Perspektifi
14.	İş Yerinde Sağlığın Geliştirilmesi ve Sağlık Okur-Yazarlığı	- Sağlık ve Sağlığın Geliştirilmesi Kavramı - İş yerinde sağlığı geliştirme programları (beslenme, egzersiz, sigara bırakma) ve yararı - Sağlık Okur Yazarlığı ve İş Sağlığı Okur Yazarlığının Geliştirilmesi
15.	Final Sınavına Hazırlık	
16.	Final Sınavı	

ORTAK DERSLER BÖLÜM BAŞKANLIĞI
DERS İZLENCE FORMU

Doküman No	ODB.FR.003
Revizyon Tarihi	08.12.2025
Revizyon No	01
Sayfa No	4 / 6

Değerlendirme Ölçütleri		
Yarıyıl Çalışmaları	Number	Contribution Rate (%)
Derse Katılım		
Laboratuvar		
Uygulama		
Saha Çalışması		
Derse Özgü Staj		
Küçük Sınavlar/ Stüdyo Kritiği		
Ödev		
Sunum		
Proje		
Rapor		
Seminer		
Ara Sınav/Ara Jüri	1	40
Final Sınavı/ Final Jürisi	1	60
Toplam		%100
Yarıyıl İçi Çalışmalarının Başarı Notuna Katkısı		40
Yarı Yıl Sonu Çalışmalarının Başarı Notuna Katkısı		60
Toplam		%100

AKTS/ İş Yüğü Tablosu			
Faaliyet	Sayı	Süre (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Ders Saati (Sınav haftası dahildir: 16 x toplam ders saati)	14	3	42
Laboratuvar			
Uygulama			
Saha Çalışması			
Derse Özgü Staj			
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi	14	5	70
Küçük Sınavlar/ Stüdyo Kritiği			
Ödev			
Sunum/ Seminer Hazırlama			
Projeler			
Raporlar			
Ara Sınavlara/Ara Jüriye Hazırlanma Süresi	1	4	4
Final Sınavına/ Final Jürisine Hazırlanma Süresi	1	4	4
Toplam İş Yüğü			120
Toplam İş Yüğü /30			4
AKTS			4

 OSTİM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ A N K A R A	ORTAK DERSLER BÖLÜM BAŞKANLIĞI DERS İZLENCE FORMU	Doküman No	ODB.FR.003
		Revizyon Tarihi	08.12.2025
		Revizyon No	01
		Sayfa No	5 / 6

Dersin Öğrenme Çıktıları	
Nu.	Öğrenme Çıktısı
Ç1.	Dünyada ve Türkiyede meslek hastalıklarının genel durumunu, ulusal ve uluslararası İSG mevzuatını ve uygulamalarını bilir.
Ç2.	Meslek hastalıklarının tanı, bildirim ve kayıt süreçlerini ulusal mevzuat çerçevesinde açıklayabilir.
Ç3.	Çalışma ortamlarında bulunan başlıca mesleki risk etmenlerini tanımlayarak, bu risklerin insan sağlığı üzerindeki kısa ve uzun vadeli etkilerini değerlendirebilir.
Ç4.	Meslek hastalıkları konusunda toplumsal farkındalığın artırılmasında mühendislerin üstlenebileceği rolü değerlendirebilir.
Ç5.	İş yeri hekimi, toksikolog ve iş sağlığı profesyonelleriyle teknik ve tıbbi terminolojiyi birleştiren ortak bir dil üzerinden iş birliği yapma yetisi kazanır.

Program Yeterlikleri	
Nu.	Program Yeterlikleri
P1.	Bireylerin ve toplumların kültürel değerlerini tanıır, farklı kültürlerle karşı açık fikirli ve saygılı bir bakış geliştirir, kültürlerarası duyarlılıkla hareket eder.
P2.	Çok kültürlü, çok dilli ve çok disiplinli ortamlarda etkili iletişim kurar ve çok kültürlü ortamlarda iş birliği yapma becerisi geliştirir.
P3.	Kendini sözlü ve yazılı olarak açık, etkili ve akademik biçimde ifade eder; akademik iletişim kurallarına uygun davranır.
P4.	Farklı düşünce ve inanç sistemlerine karşı hoşgörü geliştirir; etik değerlere ve insan haklarına saygı duyar.
P5.	Küresel sorunlara ve güncel gelişmelere karşı duyarlıdır; toplumsal sorumluluk bilinciyle hareket eder.
P6.	Eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirir.
P7.	Yaşam boyu öğrenme bilinci geliştirir ve girişimci liderlik anlayışına sahiptir.
P8.	Fiziksel, zihinsel ve duygusal iyi oluşunu destekleyen bireysel farkındalık ve öz yönetim becerileri geliştirir.
P9.	Farklı akademik ve kültürel ortamlarda etik değerlere uygun biçimde bilgiye erişir, kullanır ve paylaşır.
P10.	Üniversite yaşamına akademik, sosyal ve kültürel açılardan uyum sağlar; farklı disiplinlerle ilişkili temel becerileri edinir.

Program Yeterliklerinin Ders Öğrenme Çıktıları İle İlişkisi										
Katki Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok Yüksek										
	P1.	P2.	P3.	P4.	P5.	P6.	P7.	P8.	P9.	P10.
Ç1.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ç2.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ç3.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ç4.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

 OSTİM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ A N K A R A	ORTAK DERSLER BÖLÜM BAŞKANLIĞI DERS İZLENCE FORMU	Doküman No	ODB.FR.003
		Revizyon Tarihi	08.12.2025
		Revizyon No	01
		Sayfa No	6 / 6

Ç5.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ara Toplam										
Toplam										